

Enhet/Avsändare
IAF Stab
Annika Backström

Datum
2023-03-29

Ärendenummer
IAN-2023-00089

Justitiedepartementet
Ert Dnr Ju2023/00511

Sundsvalls kommuns svar på lagrådsremiss ”Vissa skärpta villkor för anhöriginvandring och begränsade möjligheter till uppehållstillstånd av humanitära skäl”

Sammanfattning

Det är tydligt att det övergripande målet med de förslag som läggs fram i lagrådsremissen framför allt handlar om att minska invandringen till Sverige genom att göra vår lagstiftning lite snävare och med tydligare villkor. Syftet tycks inte vara att göra det svårare för de som får uppehållstillstånd i landet, men vi vill lyfta några farhågor om att detta ändå kan komma att bli resultatet.

Vi ser en risk att personer med uppehållstillstånd i Sverige som inte uppfyller kraven på att vara anknytningsperson eller som inte kan leva upp till försörjningskravet kan påverkas negativt av att inte kunna skapa sig en vardag tillsammans med sina nära anhöriga. Även deras integration kan försvåras genom denna skärpning i lagstiftningen.

Vi vill även påtala våra farhågor för att familjer kan splittras och även barn fara illa om man begränsar vuxna personers möjligheter att få uppehållstillstånd på grund av särskilt ömmande omständigheter.

Vi ställer oss dock positiva till förslaget om en höjd åldersgräns för att vägra uppehållstillstånd på grund av anknytning då vi ser att detta kan utgöra ytterligare en skyddsmekanism mot tvångsäktenskap för unga personer.

Ändrat krav för att vara anknytningsperson med tidsbegränsat uppehållstillstånd

Sundsvalls kommun motsätter sig förslaget

Den föreslagna nya formuleringen anger en mindre förskjutning i bedömningen av vad som kan anses vara *varaktigt* jämfört med dagens *en längre tid*. Det uppfattas dock som lite otydligt vad som faktiskt avses med detta förslag. Begreppen tidsbegränsat uppehållstillstånd och varaktigt står till stor del i motsättning till varandra och vi ställer oss frågande till hur detta kommer att tolkas vid en prövning. Kommer resultatet att bli att man faktiskt avser att kräva någon form av permanent uppehållstillstånd för att medge att en person kan vara anknytningsperson?

Att fördröja anhöriginvandring för de personer som berörs av detta kan påverka personens integration i landet negativt då det blir svårare att finna en vardag och ett fungerande liv. Det kan även påverka barns familjeanknytning negativt.

Höjd åldersgräns för att vägra uppehållstillstånd på grund av anknytning

Sundsvalls kommun instämmer i förslaget.

Den föreslagna höjningen av åldersgräns ses som en positiv förändring utifrån perspektivet att förhindra tvångsaktenskap. Samtidigt vill vi påpeka vikten av att man även fortsatt tar individuell hänsyn vid prövning om uppehållstillstånd då denna åtgärd annars kan komma att påverka unga familjer i behov av skydd negativt samt försvåra små barns familjeåterförening.

Begränsade möjligheter till undantag från försörjningskravet vid anhöriginvandring för vissa skyddsbehövande

Sundsvalls kommun motsätter sig förslaget.

Sundsvalls kommun ansluter sig till de farhågor som påtalas i lagrådsremissen om att detta förslag kan leda till att familjeåterförening fördröjs i vissa fall, vilket blir mest kännbart för de barn som påverkas. Det vore i denna fråga önskvärt om att införa undantag för familjer med barn och faktiskt tillåta oss att ha en mer generös hållning i dessa fall.

Vi ställer oss även tveksamma till att detta förslag till ändring kommer att leda till att integrationen främjas för de berörda. Utifrån att färre kommer att söka sig till Sverige kan man naturligtvis utgå ifrån att integrationsarbetet generellt sett underlättas, men för de som kommer hit och som behöver vänta länge på att återförenas med sina anhöriga kommer integrationen inte att förbättras. Snarare finns en risk för att det blir tvärtom, att dessa personer känner sig allt mer utanför i samhället och att man inte etablerar sig på ett bra sätt på den ort man bosatt sig på.

Begränsade möjligheter att bevilja uppehållstillstånd av humanitära skäl

Sundsvalls kommun motsätter sig förslaget.

Begreppet humanitära skäl har inte använts sedan 2005 då det ersattes med synnerligen ömmande skäl. Det förslag som nu läggs fram avser att ta bort begreppet *särskilt ömmande skäl* vilket främst kommer att påverka vuxna personer vars personliga förhållanden inte är sådana att de kan beviljas uppehållstillstånd av *synnerligen* ömmande skäl och där en särskild anknytning uppstått under tiden personen vistats som asylsökande i Sverige. Detta skulle kunna medföra splittring i familjer, både mellan vuxna par men även riskera att barn behöver skiljas från en förälder, om personer inte kan få uppehållstillstånd på denna grund längre. Vi ser en uppenbar risk att detta förslag får mycket negativa konsekvenser för de familjer som kan komma att drabbas och att barns rätt till sina föräldrar kraftigt åsidosätts.

Beslut

Beslut att avge remissvar för Sundsvalls kommuns räkning fattat av

.....
Jonas Väst
Ordförande
Individ- och arbetsmarknadsnämnden